શાળા તત્પરતા : ૧

ચાંદો-સૂરજ રમતા'તા

અમે ચાંદો-સૂરજ રમતા'તા,
રમતાં-રમતાં કોડી જડી, કોડીનાં મેં ચીભડાં લીધાં,
ચીભડે મને બી આપ્યું, બી તો મેં વાડે નાખ્યું.

વાડે મને વેલો આપ્યો, વેલો મેં ગાયને આપ્યો,
ગાયે મને દૂધ આપ્યું, દૂધ મેં મોરને પાયું.

મોરે મને પીછું આપ્યું, પીંછું મેં બાદશાહને આપ્યું,
બાદશાહે મને ઘોડો આપ્યો, ઘોડો મેં બાવળે બાંધ્યો.

બાવળે મને શૂળ આપી, શૂળ મેં ટીંબે ખોસી,
ટીંબે મને માટી આપી, માટી મેં કુંભારને આપી.

કુંભારે મને ઘડો આપ્યો, ઘડો મેં કૂવાને આપ્યો,
કૂવાએ મને પાણી આપ્યું, પાણી મેં છોડને પાયું.

છોડે મને ફૂલ આપ્યું, ફૂલ મેં માને આપ્યું,
માએ મને લાડવો આપ્યો, લાડવો હું ખાઈ ગયો.

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

૧. ચિત્ર જુઓ અને જવાબ આપો.

(૧) આ ચિત્ર શાનું છે ?

(૨) ચિત્રમાં શું-શું દેખાય છે ?

(૩) તમારું ઘર ક્યાં આવેલું છે ?

(૪) તમારું ઘર શાની બાજુમાં આવેલું છે ?

(૫) તમારા ઘરમાં કોણ-કોણ રહે છે ?

(૬) તમારા ઘરની કઈ-કઈ વસ્તુઓ તમને ગમે છે ?

(૭) પંખીના ઘરને શું કહેવાય ?

(૮) ઘર ન હોય તો શું થાય ?

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

૨. રંગ પૂરો.

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

૩. ઉદાહરણ મુજબ કરો.

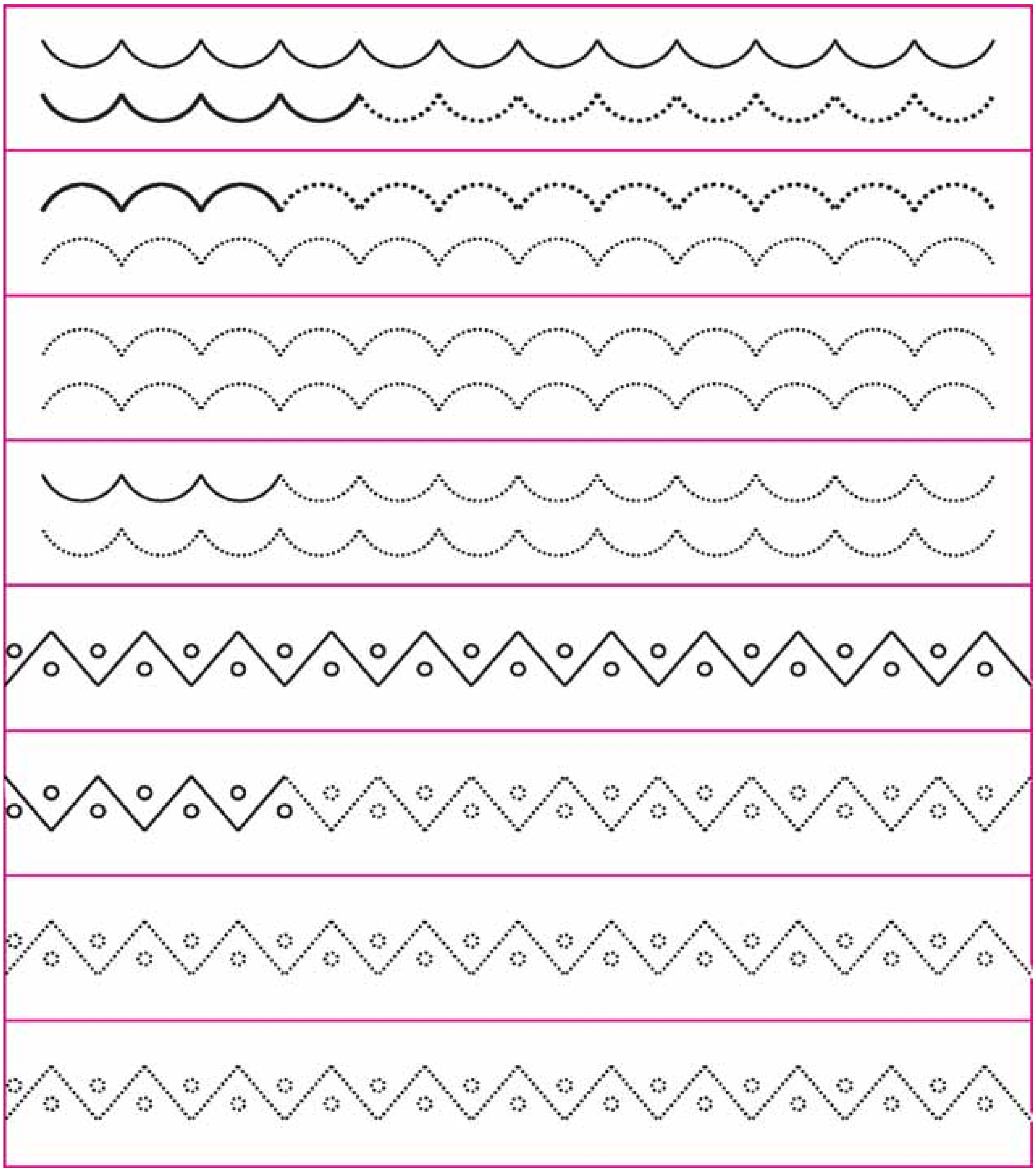

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

• લખો.

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

૪. દોરો.

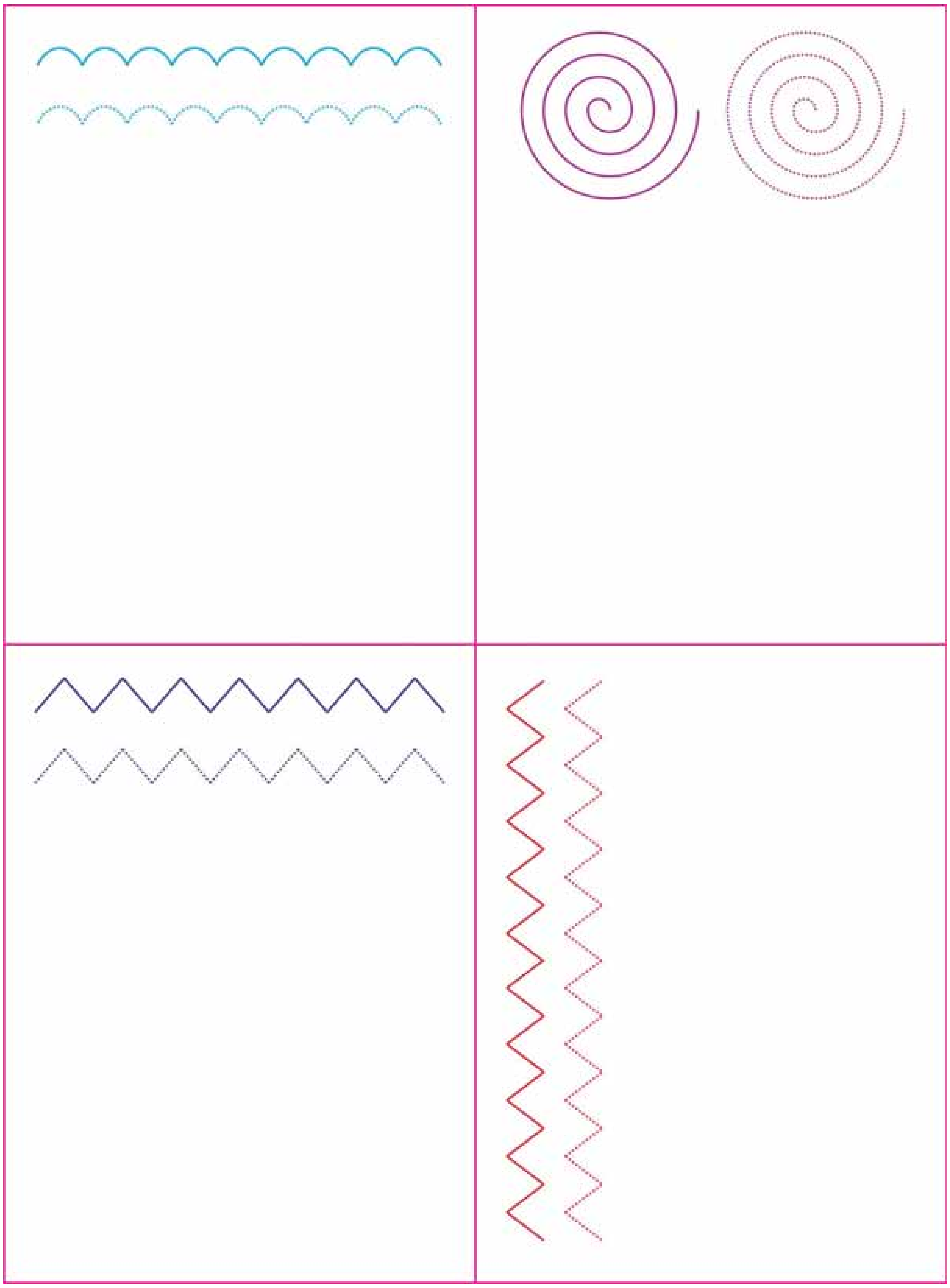

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

૫. ચિત્રવાર્તા

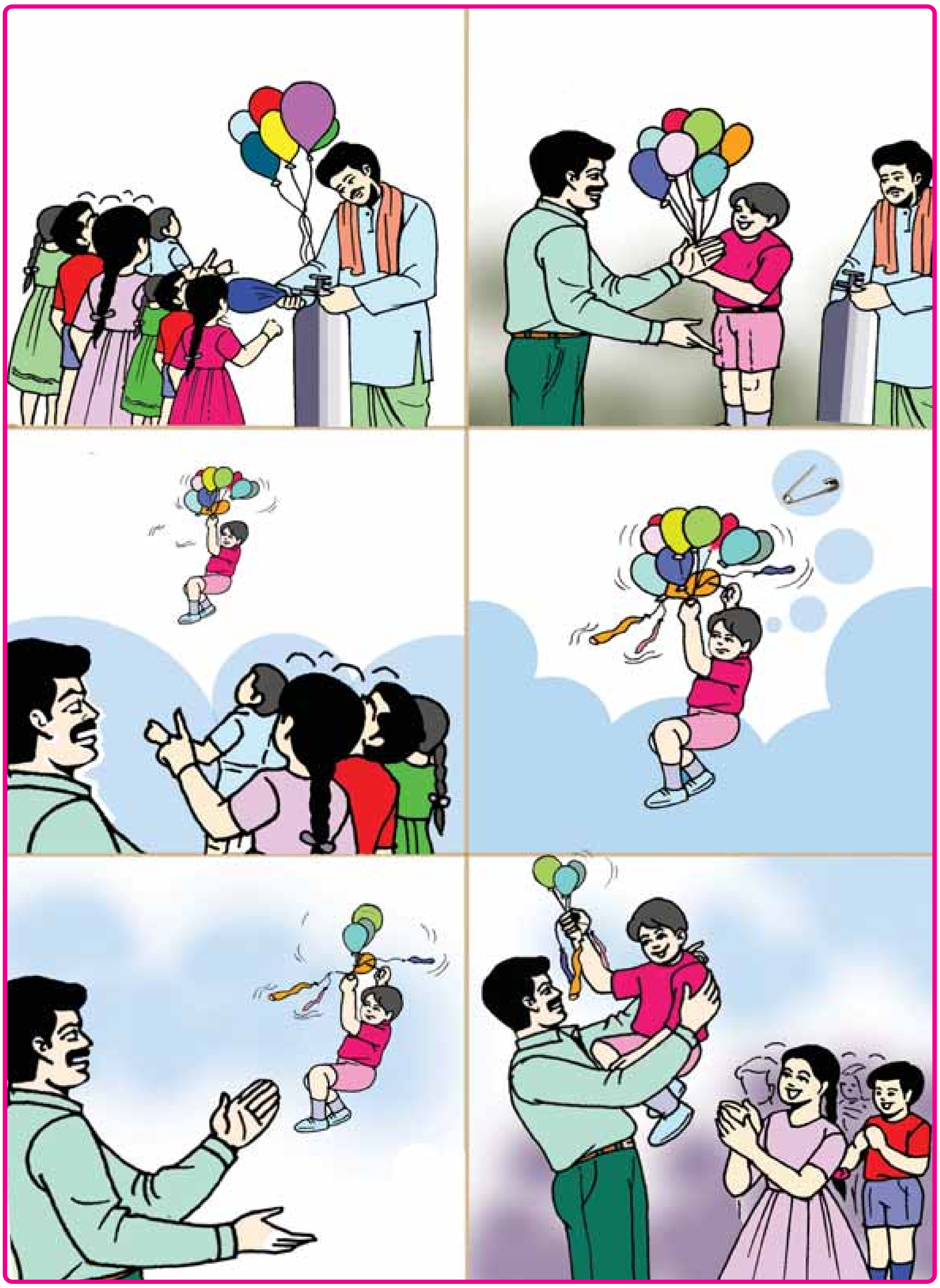

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

૬. તફાવત શોધો.

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

૭. રસ્તો બતાવો.

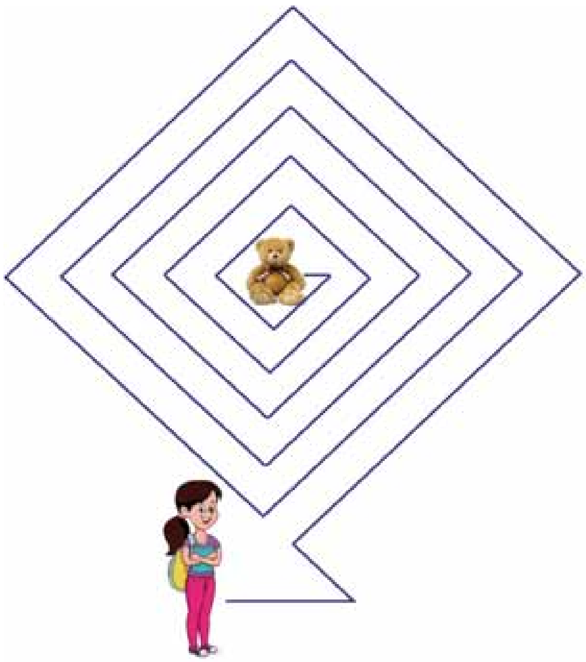

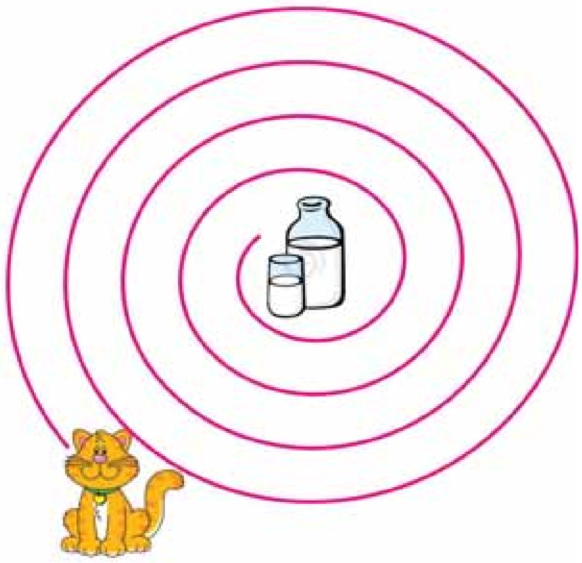

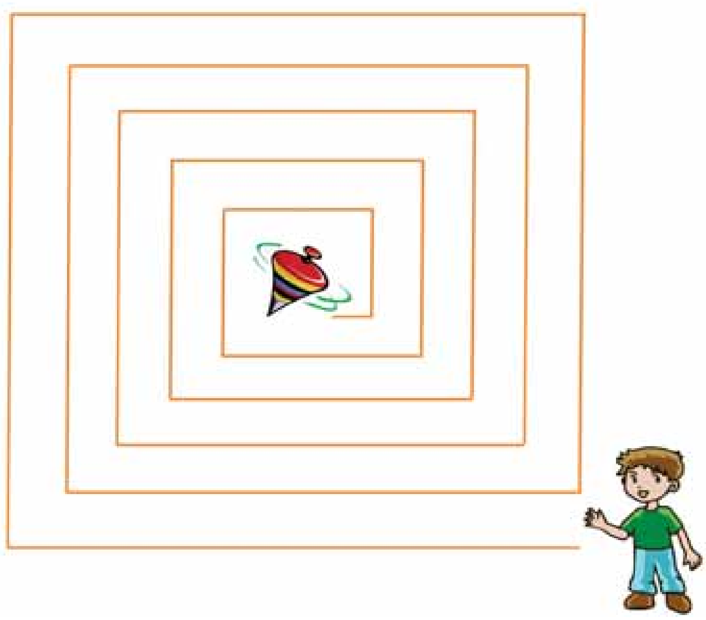

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

૮. છાપકામ કરો.

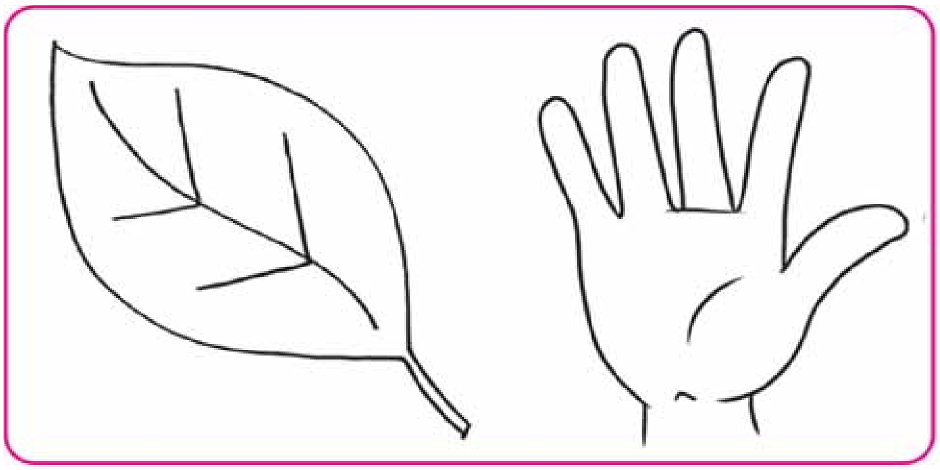

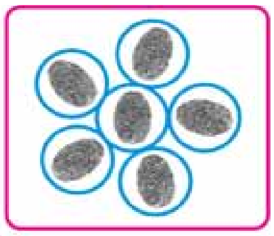

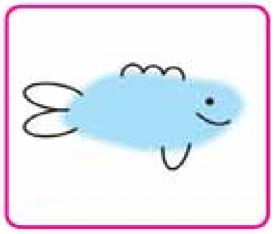

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

સામેના પાન પર આપેલ છાપ મુજબ છાપકામ કરો.

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

૯. માટીકામ કરો.

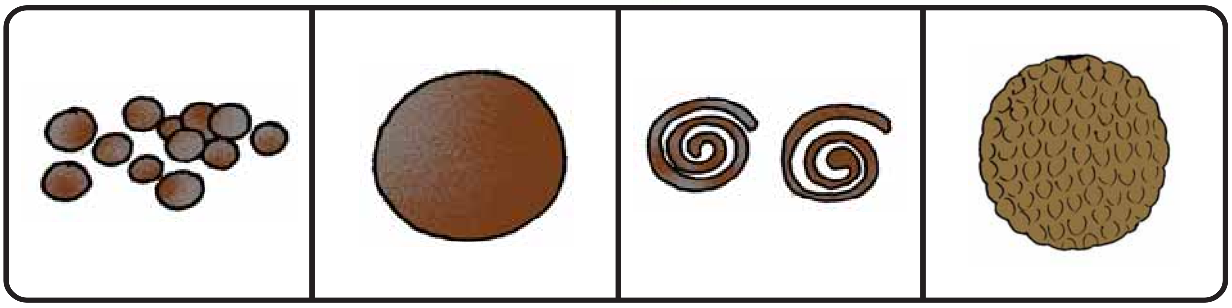

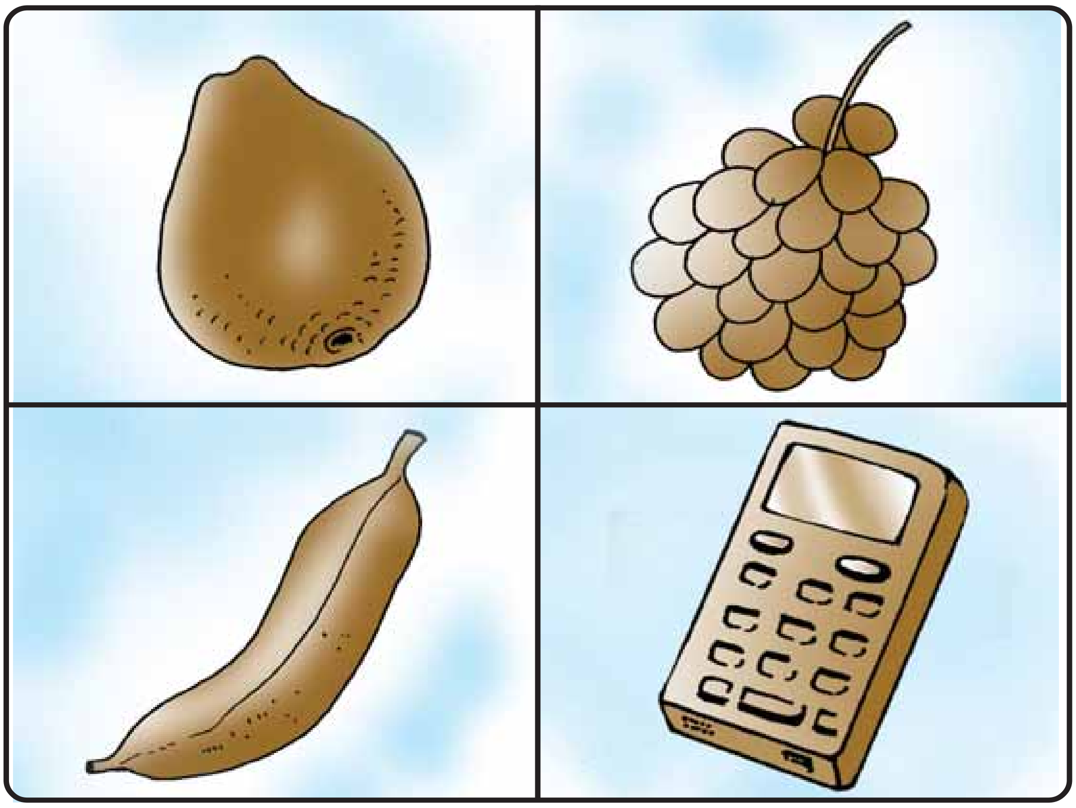

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

૧૦. અભિનય કરો.

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

૧૧. કરી જુઓ.

(૧) શીશી વડે ગ્લાસમાં પાણી ભરો.

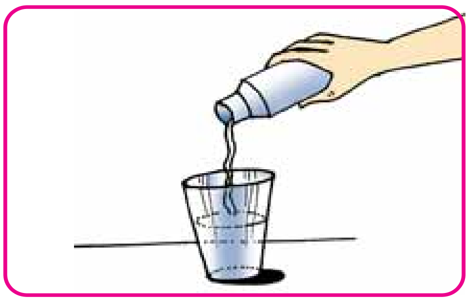

(૨) ગ્લાસ વડે ડોલમાં રેતી ભરો.

(૩) ડોલમાં લખોટી નાખો.

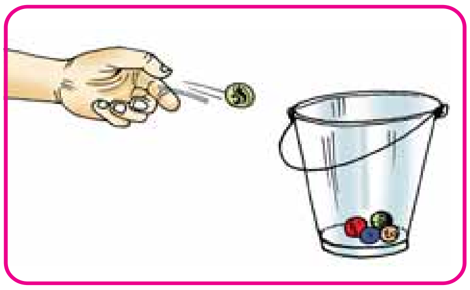

(૪) સોયમાં દોરો પરોવો.

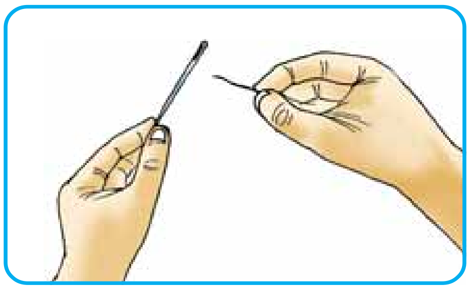

૧૨. રમત :

ટમેટું રે ટમેટું
નદીએ ના'વા જાતું'તું.

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

૧૩. ગીત ગાઓ.

મેં તો ફુગ્ગો પાળેલ છે...

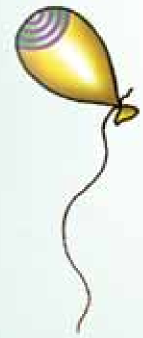

કોઈ પાળે કુરકુરિયું ને કોઈ પાળે ગાય,
એ ભાઈ... એ ભાઈ... એ ભાઈ ભાઈ ભાઈ
મેં તો ફુગ્ગો પાળેલ છે.

ફુગ્ગામાંથી બને કબૂતર, ફુગ્ગામાંથી ચક્કો,
ફુગ્ગામાંથી બનતો જોકર એની માથે ટક્કો.
દોરી સાથે બાંધું તો અધ્ધર અધ્ધર જાય.
એ ભાઈ... એ ભાઈ... એ ભાઈ ભાઈ ભાઈ
મેં તો ફુગ્ગો પાળેલ છે.

લાકડી ઉપર બાંધું તો મારી સાઈકલ સ્કૂટર થાય.
ખિસ્સામાં મૂકું તો છાનોમાનો સૂઈ જાય.
એ ભાઈ... એ ભાઈ... એ ભાઈ ભાઈ ભાઈ
મેં તો ફુગ્ગો પાળેલ છે.

– રમેશ પારેખ

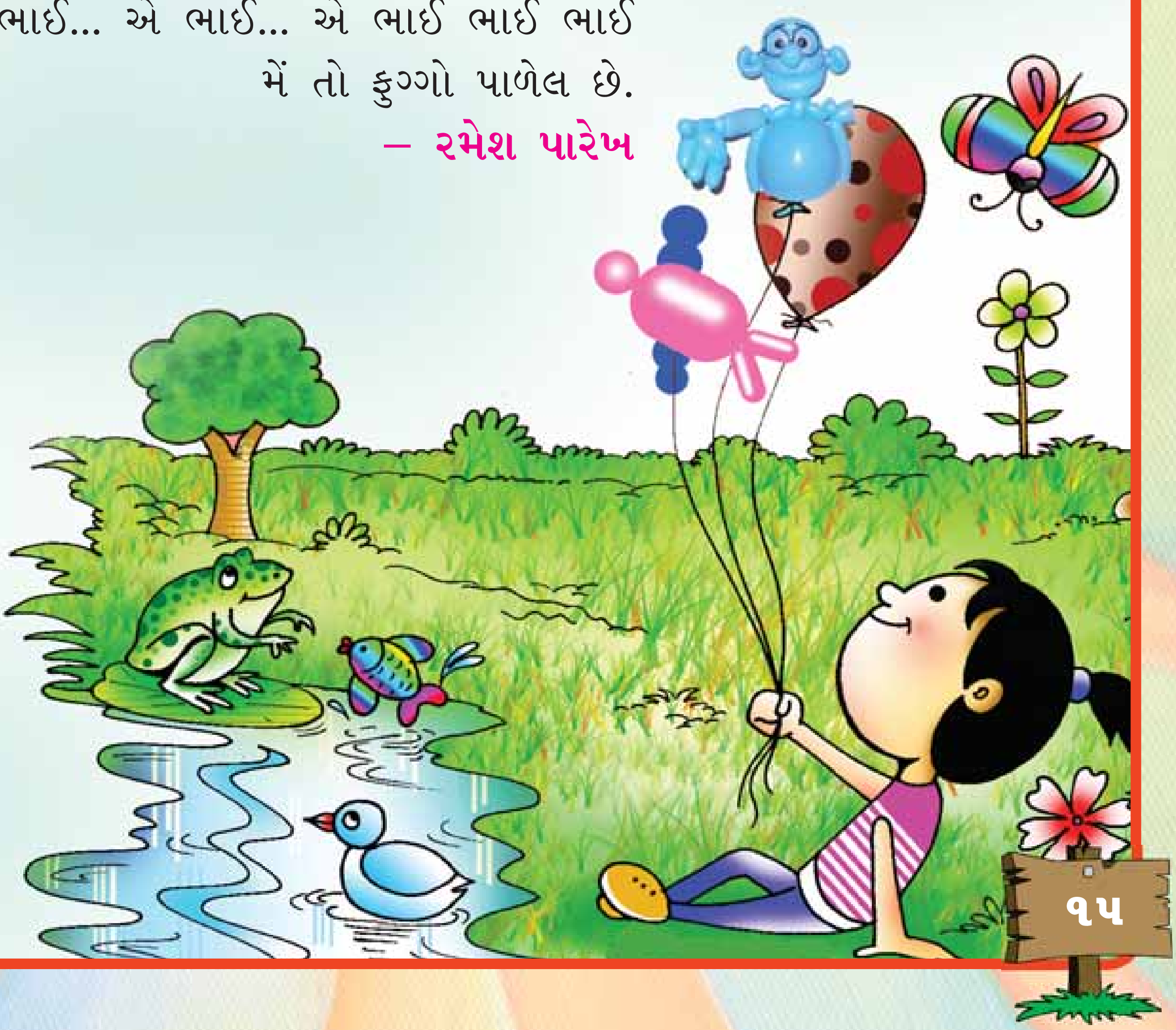

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

શિક્ષકો માટે

(૧) ઘરનું ચિત્ર બતાવીને વિદ્યાર્થીઓ સાથે પ્રશ્નોત્તરી કરવી.

(૨) ઘરના રેખાચિત્રમાં વિદ્યાર્થીને મનગમતા રંગ પૂરાવો.

(૩) આપેલ ઉદાહરણ મુજબ કરાવો. વિદ્યાર્થી જાતે દોરે તે પણ ચકાસો.

(૪) ચોક્કસ તરાહમાં આપેલ વળાંકો દોરાવવા.

(૫) ચિત્ર જોઈ વિદ્યાર્થીઓને વાર્તા કહેવા પ્રોત્સાહિત કરવા.

(૬) આપેલ બંને ચિત્રોમાં રહેલ તફાવતની ચર્ચા કરો અને જ્યાં તફાવત દેખાય છે ત્યાં ◯ કરાવો.

(૭) આ પ્રવૃત્તિમાં વિદ્યાર્થી સ્વપ્રયત્ને રમકડું, બોટલ અને ભમરડા સુધી પહોંચશે. છાપેલી લીટીને અડક્યા વગર પેન્સિલ વડે રસ્તો દોરે તેવી સૂચના આપવી.

(૮) આ પ્રવૃત્તિમાં (૧) કાગળના ડૂચાથી છાપકામ (૨) પાંદડાંથી છાપકામ (૩) આંગળીઓથી છાપકામ (૪) ભીંડા-બટાકાથી છાપકામ (૫) સિક્કાથી છાપકામ (૬) દોરાથી છાપકામ (૭) હાથ-પગથી છાપકામ કરાવો.

(૯) આ પ્રવૃત્તિમાં (૧) મણકા (૨) ગોળો (૩) સીતાફળ જેવા વિવિધ આકારોનું માટીકામ કરાવો.

(૧૦) આ પ્રવૃત્તિમાં પરિચિત પાત્રોનો અભિનય કરાવવો. દાદા-દાદી, માતા-પિતા, દૂધવાળો, ડૉક્ટર, શાકભાજી વેચનાર, હાથી, કૂતરો વગેરે.

(૧૨) ટમેટું રે ટમેટું... રમત રમાડો.

રમત : વિદ્યાર્થીઓ એક મોટા વર્તુળમાં ચિત્રમાં બતાવ્યા પ્રમાણે ઊભા રહે છે. તેઓ રમાડનારની સૂચના મળતાં દોડે છે. વર્તુળ ઉપર એક જગ્યાએ બે બાળકો તેમના બંને હાથના સામસામે આંગળાં ભીડી દરવાજો બનાવી ઊભાં રહે છે. વર્તુળમાં દોડતાં બાળકો આ દરવાજામાંથી પસાર થાય છે. દોડવાની આ ક્રિયા ચાલતી હોય ત્યારે રમાડનાર નીચેનું જોડકણું બોલે છે અને બાળકો દોડતાં દોડતાં ઝીલે છે :

ટમેટું રે ટમેટું
નદીએ ના'વા જાતું'તું.
ઘી-ગોળ ખાતું'તું.

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in

જોડકણું એક-બે વખત ગાયા પછી રમાડનાર એક, બે અને ત્રણ એમ બોલે છે. ત્રણ બોલવાની સાથે વિદ્યાર્થીઓ હાથનો દરવાજો નીચે કરી દે છે. દોડતા વિદ્યાર્થીઓમાંથી એક-બે વિદ્યાર્થીઓ એ દરવાજામાં આવી જાય છે. દરવાજામાં આવેલા વિદ્યાર્થીઓ રમતમાંથી બાદ થાય છે. ફરી પાછી રમત શરૂ થાય છે. દરેક વખતે કોઈ ને કોઈ વિદ્યાર્થી દરવાજામાં પકડાઈ આઉટ થાય છે. દરેક વિદ્યાર્થી પકડાઈ જાય ત્યાં સુધી આ રમત ચાલે છે. બીજીવાર રમત શરૂ કરે ત્યારે દરવાજા માટે બીજા બે વિદ્યાર્થીઓ પસંદ થાય છે ને દરવાજાવાળા વિદ્યાર્થીઓ રમતમાં જોડાય છે.

(૧૩) આ અને આવાં બીજાં પૂરક ગીતોનું ગાન કરાવો.

Get More Learning Materials Here : CLICK HERE www.studentbro.in